

До 175-річчя
Національного
педагогічного університету
імені М.П.Драгоманова

2008..

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

СЕРІЯ 15

**НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
(ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ)**

ВИПУСК 4

Київ-2008р

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

Інститут фізичного виховання та спорту

Серія 15

**“НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ**

/ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ/”

Випуск 4

КИЇВ – 2008

Література

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Наук.-метод. посібник. - К., ІЗМН, 1998. - 204с.
2. Йолон. П. Система. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. - С. 583 - 584.
3. Калініченко А. І. Педагогічні умови організації самовиховання студентської молоді. Автореф. ... дис... канд. пед. наук. - Тернопіль, 2002. - С. 16.
4. Карпенюк С. Г. Теорія і методика виховання. - К., 1997.
5. Круцевич Т. Ю., Петровский В. В. Управление процессом физического воспитания. Гл. 12. учебника: Теория и методика физического воспитания. - Т. 1. - К.: Олимпийская литература, 2003. - С. 348 - 412.
6. Новиков Л. И. Вопросы воспитания: системный подход. - Москва, 1981. - С. 5 - 134.
7. Основы психологии: Практикум. Ред.-сост. Л.Д.Столяренко. Изд. 3-е, доп. и переработ. - Ростов-на-Дону "Феникс", 2002. - С. 342.
8. Сухомлинська О. Виховання. Педагогічний словник. - К.: Педагогічна думка, 2001. - С. 85
9. Старшинов В. И. и др. Самостоятельные занятия физической культурой студентов инженерного вуза: Уч. пособ. - Москва.: МИФИ, 1987. - С. 31 - 47.
10. Ярмаченко М. Самовиховання. Педагогічний словник. - К.: Педагогічна думка, 2001. - С. 408; Самооцінка. - С. 408; Саморегуляція. . - С. 410.

ВИЛЕЙТА Г., АРЗЮТОВ Г.М., КУЛКОВСЬКИЙ Я., ЧЕРТОВ І.І.

Спортивний комітет Європи
НПУ імені М.П. Драгоманова,
Одеська національна юридична академія

УКРАЇНСЬКА БОРОТЬБА НА ПОЯСАХ - ШЛЯХ ДО МІЖНАРОДНОГО ВИЗНАННЯ

Анотація. В статті надається аналіз шляхів відродження єдиному виду

спорту в Україні, що має українське походження - українська народна боротьба на поясах, яка була одним із видів фізичної підготовки у характерників (розвідники у запорізьких козаків), входження у відповідні Міжнародні структури (МФБА, ФІЛА).

Ключові слова: українська народна боротьба на поясах, українське походження, відповідні Міжнародні структури (МФБА, ФІЛА).

Аннотация. В статье предоставляется анализ путей возрождения единственного вида спорта у Украины, имеющего украинские корни, - украинская народная борьба на поясах, которая была одним из видов физической подготовки у характерников (разведчики у запорожских казаков), вхождение в соответствующие Международные структуры (МФБА, ФИЛА).

Ключевые слова: украинская народная борьба на поясах, украинское происхождение, соответствующие Международные структуры (МФБА, ФИЛА).

Annotation. In the article the analysis of ways of revival is given to single type of sport at Ukraine which has the Ukrainian origin, its name is the Ukrainian folk wrestling on belts, which was one of types of physical preparation of old ukrainian warriors and later of cossacks, including in proper International structure (MFBA, FILA).

Keywords: Ukrainian folk wrestling on belts, Ukrainian origin, proper International structures (MFBA, FILA).

Постановка проблеми. На даному етапі для самоідентифікації української молоді і підняття відчуття патріотизму важливо надавати особливого значення національним видам спорту. Федерація України з боротьби на поясах проводить активну роботу по відродженню української народної боротьби на поясах, як єдиного на теренах України, виду спорту з **українським походженням**.

Мета. Здійснити історичний аналіз виникнення української боротьби на поясах Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні **завдання**.

1. Виконати історичний огляд народних видів боротьби світу.
2. Здійснити аналіз видів боротьби на поясах.
3. Розглянути міжнародну структуру виду спорту "боротьба на поясах", яка

забезпечує динамічний розвиток української народної боротьби на поясах.

Методи дослідження. Для вирішення відмічених завдань, досягнення мети і перевірки гіпотези дослідження використовувався комплекс загальнонаукових **методів: теоретичних** - метод концептуально-порівняльного аналізу, за допомогою якого зіставлялися в літературі теоретичні підходи до визначення спортивного руху української народної боротьби на поясах; історико-педагогічного аналізу архівних джерел історичної і педагогічної літератури, законодавчих актів, по яких виявлені характерні особливості історичних періодів розвитку боротьби в світі; метод структурно-системного аналізу, який був використаний для відтворення історичної моделі української народної боротьби на поясах, її впровадження в практичну діяльність країн засобів; вербальний експеримент, який дав можливість здійснювати критичну рефлексію проміжних результатів і висновків; **емпіричних** - локальний педагогічний експеримент щодо впровадження моделі спортивної федерації в Україні, спостереження, анкетування, тестування, реєстрацію результатів, для встановлення достовірності дослідження і ефективності моделі.

Результаті дослідження. На сьогоднішній день з української боротьби на поясах проведено 2 чемпіонати Європи та 1 Чемпіонат світу, які отримали позитивні відгуки фахівців.

Боротьба на поясах і українська народна боротьба на поясах набувають все більшої популярності серед молоді і спроможні зайняти належне місце у програмі Козацького Гарту України.

Вид спорту "боротьба на поясах" офіційно визнаний в Україні з 2003 року. За п'ять минулих років спортсмени України вибороли:

- на чемпіонатах Європи - 2 золоті, 3 срібні, 11 бронзових нагород;
- на чемпіонатах Світу - 8 золотих, 6 срібних, 8 бронзових нагород.

На міжнародному фестивалі в місті Шуляй (Литва) в 2006 році збірна команда України зайняла перше командне місце, на Кубку Світу 2007 році друге місце.

Офіційні змагання з української народної боротьби на поясах проводяться з 2005 року. Ми з задоволенням відзначаємо успіхи наших студентів-спортсменів, що на Перших Європейських спортивних іграх 2007 року в м. Києві вибороли (табл.1):

Таблиця 1

Результати участі в Перших Європейських спортивних іграх 2007р.

№	ІМ'Я	ВНЗ	Місце	Норматив ЕСКУ
1	Валентин Литвинчук	НТУУ "КПІ"	1	МСМК
2	Ярослав Куликовський	НПУ ім. М.П. Драгоманова	2	МС
3	Сергій Павлов	НПУ ім. М.П. Драгоманова	3	МС
4	Світлана Тросюк	НА МВС України	3	МС

Історія боротьби на поясах починається з прадавніх часів. Сильним державам потрібен був народ, що досконало володіє військовим мистецтвом. Для виховання і гартування характеру воїна необхідна була система фізичної підготовки - боротьба, що не калічить, але вдосконалює силу.

Багато народів сперечаються за походження боротьби на поясах. З давніх часів вона відома була в Європі. Вислів "підперезатись правдою" виник через ознаку приналежності до касті воїнів. Носити меч, носити пояс значило мати достоїнство, мати силу. Тому не дивно, що з предмету, котрий вказував на певний стан в суспільстві, він став спортивним знаряддям цієї групи. Досі змагання з боротьби на шкіряних пасках проводиться в Швейцарії. Відома боротьба "тринта дряпте", один з варіантів боротьби на поясах в Молдові та півдні України. В Азії практично на протязі всього Шовкового шляху під різними назвами проводять поєдинки з боротьби на поясах.

Треба відзначити, що у слов'янських племен боротьба на поясах має глибоке коріння. Поєдинки з боротьби: в українській - "навхрест", російській - "в охапку", білоруській - "на криж", як правило проводились з захопленням за пояс. Програвав той хто втрачав рівновагу і першим торкався землі якою частиною тіла крім ніг, або відпускав захват за пояс.

З прикладного характеру українська боротьба на поясах, відзначалась обрядовістю і набула для автентичної культури глибинного змісту. Українці боролись

на весіллях і святах оперізуючись не повним поясом, а рушником, що як відомо має сакральний зміст. На обрядовість боротьби на поясах вказують і наші північні сусіди білоруси ("Дужацца" А.Е.Адамович).

Національні види боротьби

Кожний народ впродовж століть відображав в змаганнях по боротьбі свої національні звичаї, традиції, особливості культури. Різні народи, ізольовані один від одного, через географічні умови, користувалися різними правилами, проте мета боротьби, в більшості випадків була одна: змінити положення партнера по відношенню до площі опори. В процесі змагань формувалась техніка і тактика боротьби, удосконалювалися правила ведення поєдинків, особливості яких у кожного народу дбайливо зберігаються дотепер, передаючись із покоління в покоління.

Можна виділити чотири ознаки, по яких правила змагань з національних видів боротьби відрізнялися одне від одного:

- положення борця, що визначає його поразку;
- дозволені способи досягнення перемоги (захвати, підніжки, больові прийоми);
- одяг борців;
- тривалість поєдинку.

Відповідно до дозволених правилами захватів і прийомів всі види боротьби можна розподілити на 6 груп. В приведену класифікаційну таблицю включено більше 35 видів боротьби різних народів (табл.2).

Таблиця 2

Класифікація видів боротьби народів світу

Групи	Види боротьби
Боротьба в стійці без дій ногами і захватів нижче поясу	Старогрецька Молдавська тринта-дряпте Російська - «в сутичку», із захватом навхрест Татарська куряш Узбецька куруш за ферганськими правилами
Боротьба в стійці з діями ногами (підніжками і т.д.) без захватів нижче поясу	Вірменська кох Казахська казахша-курес

	Киргизська куреш Грузинська чидаоба Молдавська тринта-купедіке Російська - не «в сутичку» Таджикицька гуштінгірі Туркменська гореш Узбекицька куруш за бухарськими правилами Якутська на поясах- курдацан-тусту
Боротьба в стійці з діями ногами (підніжками і т.д.) і захватами нижче поясу	Англійська вільна - «кетч гольд» Монгольська барільда Таджикицька -«бухарська гуштінгірі» Тувинська хуреш Туркменська вольна («живінська») Швейцарська нова («сюїс лібр») Швейцарська стара («швейцер швіген») Якутська хапсагай Японська сумо
Боротьба в стійці і в партері без дій ногами і захватів нижче поясу	Класична - греко-римська, або французька, або фінсько-французька (всі три трактування однаково є однією й тією ж боротьбою)
Боротьба в стійці і в партері з діями ногами (підніжками і т.д.) і захватами нижче поясу	Азербайджанська полеш Англійська - ланкаширська («олд фрі реслінг») Вільна (за міжнародними правилами) Староєгипетська Іранська або персидська кошті («чуха»), гушті Турецька пореш
Боротьба в стійці і в партері з діями ногами (підніжками і т.д.) і захватами нижче поясу і больовими прийомами	Старогрецька панкратіон Англійська вільна («кетч зе кетч кен») Вільно-американська професійна Боротьба самбо Голландський самозахист Японське дзюдо

Багато видів боротьби схожі між собою, але в той же час вони мають свої особливості.

Якщо порівняти, наприклад, грузинську чидаобу і азербайджанський гюлеш, то можна побачити, що обидва види боротьби розрізняються як зовні, так і за змістом прийомів. В чидаобі спочатку проводиться традиційна розминка: під темпераментну мелодію горського ріжка-зурни, невеликого барабана-частки, своєрідної флейти борці в підперезаних коротких куртках-безрукавках-чохах, розшитих узорами, танцюють на килимі короткий танець. А потім починається боротьба.

Правила в чидаобі дуже прості, але суворі. Про початок сутички суддя подає знак голосом. Перед цим борці ретельно захвачують один одного за пояс. Прийом не

зараховується, якщо атакуючий відпустив пояс під час проведення прийому. Кінцева мета - кинути суперника на спину. Це чиста перемога. За кожне торкання землі будь-якою частиною тіла, окрім ступнів, борцю зараховуються штрафні бали. Це за сучасними правилами, а раніше не було ніяких балів, признавалася тільки чиста перемога.

Раніше сутичка проходила без обмеження часу. Тепер вона триває 7 хвилин. Якщо за цей час не буде виявлена перевага жодного з борців, призначаються 3 хвилини додаткового часу. Якщо і після цього не можна визначити переможця, сутичка триває до першого оцінюваного прийому.

У чидаобі борються стоячи. Якщо один з борців впав на бік або на груди, сутичка знову продовжується в стійці. Відразу після взяття захвату, як тільки суддя подав команду про початок поєдинку, слідує загострення боротьби і кидок.

Можна помітити схожість в правилах чидаоби з японським дзюдо. Не випадково багато прекрасних дзюдоїстів, що добилися гучних перемог на татамі - вихідці з Грузії.

Дуже схожа з чидаобою осетинська національна боротьба. А ось азербайджанська національна боротьба гюлеш різко відрізняється. Тут борці після падіння вже не підіймаються. Лежачи, вони прагнуть перевернути один одного на лопатки, їх руки, ноги переплетені. Борці виступають роздягнутими до поясу, у вузьких і коротких шкіряних штанах, в м'якому взутті. В колишні роки тіло рясно мастили маслом, як це робиться в турецькій «масляній боротьбі». Мета поєдинку - притиснути суперника спиною до килима і утримати його в такому положенні. На відміну від чидаоби тут вже не зробиш достатньо міцного і надійного захвату, необхідного для кидків за допомогою ніг. Зате досконально розроблені захвати за ноги, підніжки, кидки із захватами ніг руками.

У таджицькій гуштінгирі переможцем признається борець, який одним з дозволених прийомів примусить суперника торкнутися килима якою-небудь частиною спини або потилиці. Борці виступають в національних халатах з м'яким поясом.

У боротьбі хапсагай (в перекладі назва означає *спритність, швидкість, сила*,

випривалість) борці виступають роздягненими до поясу, босоніж. До початку сутички вони не бачать свого суперника. І лише коли вони сходяться на середині килима, суддя скидає з них покривала. Змагання по хапсагаю відвіку проводилися не тільки серед чоловіків, але і серед жінок. В цьому виді боротьби, як і у вільній боротьбі, дозволені всі прийоми із захватами за будь-яку частину тіла, у тому числі і за ноги.

За торкання однією рукою землі зараховується штрафне очко, за інші торкання, зокрема двома руками, поразка.

У бурятській боротьбі атлети виходили в круг без сорочок і головних уборів, босими або в шкіряному взутті. Поєдинок вважався виграним, якщо противник торкався землі будь-якою частиною тіла, окрім стоп (рукою, коліном або тулубом). Це нагадує національну японську боротьбу сумо.

Багато цікавого і в інших національних видах боротьби. В татарському керяші треба, не відпускаючи поясу (широкого матерчатого поясу), повергнути суперника на землю.

У башкирській боротьбі потрібно, не відриваючи рук від поясу, підняти противника і кинути його на килим через плече або стегно, а самому впасти на килим поряд з ним.

Вірменська боротьба кох має два варіанти - ширакський і лорійський. Поєдинок починається з танцю-розминки. Правила схожі на грузинські. Мета сутички - примусити суперника хоч на мить торкнутися спиною килима.

Також два варіанти має і узбецький кураш. Курашисти, що змагаються за ферганськими правилами, виступають в національних ватяних халатах з поясами, в м'якому взутті. Борці захоплюють один одного за пояс і не мають права відпускати захват до кінця сутички. Ферганський стиль забороняє підніжки, підсікання і захвати ніг руками. Вся боротьба проходить в стійці. Кінцева мета - кинути суперника на спину. За бухарськими ж правилами можна проводити підніжки, підсікання, зачепи й інші прийоми, але захвати ніг руками також не дозволені.

Ми бачимо, що кожний народ любив і поважав борцівські забави, мав своїх богатирів, гордився ними.

МІЖНАРОДНА ЛЮБИТЕЛЬСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ БОРОТЬБИ (ФІЛА)

В кінці XIX і початку XX століття боротьба набула найширшого поширення. В країнах, де вона культивувалася, виникала безліч гуртків, що розвивали боротьбу. Спортсмени-любители досягали високої майстерності, але проявити її могли тільки на внутрішніх змаганнях і в змаганнях професіоналів.

Як один з головних якнайдавніших олімпійських видів спорту, боротьба була включена в програму I Олімпійських ігор 1896 р.

Правила змагань на I Олімпіаді не передбачали звичного для нас розділення на вагові категорії.

Історія донесла до нас імена трьох переможців, яким були вручені перші в історії спортивної боротьби олімпійські медалі. Це Карл Шуман (Німеччина), Цитас Еоріос і Хрістопулос Стефанос (обидва - греки).

Не дивлячись на те, що класична боротьба стала олімпійським видом спорту, а в 1904 р. в олімпійську програму була включена ще і вільна боротьба, ніякої єдиної міжнародної організації, регулюючої і спрямовуючої діяльність ентузіастів боротьби, не було.

У 1912 р. була створена Міжнародна федерація любителів боротьби (ФІЛА) існуюча і понині.

З 1924 р. ФІЛА стала проводити чемпіонати Європи з класичної боротьби. В цей же час федерацією були перероблені правила вільної боротьби, які стали ближче до правил класичної боротьби.

У 1966 р на конгресі ФІЛА в американському місті Толедо як міжнародний був визнаний третій вид боротьби - самбо, що одержав до цього часу велику популярність.

У задачу ФІЛА входить популяризація і розвиток спортивної боротьби у всіх країнах світу, вона здійснює контроль за дотриманням статуту ФІЛА на всіх змаганнях, в яких беруть участь борці країн, що входять до складу федерації. Ніяке міжнародне змагання не вважатиметься правомочним, якщо на ньому не присутній представник ФІЛА.

ФІЛА представляє світову любительську боротьбу в олімпійському комітеті, захищає її інтереси, розбирає суперечливі питання, що виникають між окремими федераціями країн, ухвалює по ним рішення. Найвищим органом ФІЛА є конгрес, якій проводиться раз в 2 роки. В період між конгресами роботу ФІЛА очолює бюро, яке збирається не рідше одного разу на рік.

Однією з головних задач ФІЛА є рішуча боротьба проти расової дискримінації. Найважливіший напрям в роботі ФІЛА - популяризація боротьби в країнах світу і підвищення майстерності спортсменів. З цією метою досвідчені фахівці прямують в різні країни для надання методичної і практичної допомоги борцям. Проводяться сумісні тренування, семінари, конференції для тренерів і суддів.

Велику увагу ФІЛА приділяє модернізації і вдосконаленню правил по боротьбі, які строго визначають характер боротьби, її інтенсивність, диктують тактичну і технічну спрямованість і т.д.

ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВИЛ ФІЛА

Був час, коли пасивна боротьба не каралася, і борці нерідко закінчували багаторазовні сутички, так і не провівши жодного прийому. За теперішніми правилами таких борців знімають з сутички за пасивність на перших же хвилинах.

Перші міжнародні змагання проводилися без обмеження часу. Так, російський борець Мартін Клейн боровся з фінським борцем А. Асикайненом на Олімпійських іграх 1912 р. в Стокгольмі 10 годин 15 хв. Переміг тоді М. Клейн.

З розвитком класичної боротьби в Європі утворилася безліч борцівських шкіл. Кожна з них мала свої погляди на боротьбу, свої традиції. Звідси і виникали різні правила, по яких боролися. Якщо ж влаштовувалися зустрічі представників різних «школ», доводилося обумовлювати перед поєдинками порядок проведення боротьби. Природно такі попередні переговори утрудняли організацію змагань, викликали непорозуміння.

Три французькі фахівці з боротьби Дублієр, Рігаль і Крістоль узяли на себе працю створити єдині правила боротьби. Всі подальші змагання стали проходити на основі вироблених ними правил.

Створений в 1896 р Міжнародний олімпійський комітет боротьби прийняв ці правила і затвердив їх для суддівства змагань з боротьби на I Олімпійських іграх сучасності.

Подальші зміни йшли в основному по наступних напрямках:

1. Збільшення кількості вагових категорій
2. Скорочення часу сутички
3. Зміна форми килиму
4. Зміни в суддівстві.

У даний час Міжнародна любительська федерація боротьби (ФІЛА) об'єднує 144 національні федерації. Якщо врахувати, що в 1998 р. в ФІЛА входили 132 національні федерації, то відчутний приріст цього показника свідчить про те, що боротьба продовжує залишатися в світі досить популярним видом спорту.

За всю історію проведення змагань з боротьби в програмах сучасних Ігор Олімпіад (з 1896 р. по 2000 р. включно) четверо видатних спортсменів виграли по три золоті олімпійські медалі кожний (табл.3).

Таблиця 3

Олімпійські чемпіони ФІЛА

Греко-римська боротьба			Вільна боротьба		
1 золота	2 золоті	3 золоті	1 золота	2 золоті	3 золоті
Крістен Палусалу	Івар Юханссон Івар Юханссон 19 спортсменів	Карл Вестергрен Олександр Карелін	Івар Юханссон Крістен Палусалу	14 спортсменів	Олександр Медведь

Найбільш титулований борець - німецький борець-важкоатлет з ФРН Вільфрід Дітріх (5 олімпійських нагороди- табл.4)

Таблиця 4

Найбільш титулований борець ФІЛА - Вільфрід Дітріх

Греко-римська боротьба			Вільна боротьба		
золото	срібло	бронза	золото	срібло	бронза
	Мельбурн (1956р.) + 87 кг Рим (1960 р.) + 87 кг	Токіо (1964 р.) + 97 кг	Рим (1960 р.) + 87 кг		Мехіко (1968 р.) + 97 кг

На Іграх в Мельбурні (1956р.) він став срібним призером в змаганнях з греко-римської боротьби (понад 87 кг), в Римі (1960 р.) виграв титул олімпійського чемпіона в змаганнях з вільної боротьби (понад 87 кг) і завоював срібну нагороду в змаганнях з греко-римської боротьби (понад 87 кг), в Токіо (1964 р.) став бронзовим призером в греко-римській боротьбі (понад 97 кг), а в Мехіко (1968 р.) був нагороджений бронзовою медаллю в змаганнях з вільної боротьби (понад 97 кг).

- Карл Вестергрєн (Швеція) став олімпійським чемпіоном з греко-римської боротьби в 1920 р. на Іграх в Антверпені (у ваговій категорії до 75 кг), в 1924 р. в Парижі (до 82,5 кг) і в 1932 р. у Лос-Анджелесі (понад 87 кг).

- Івар Юханссон (Швеція) на Іграх X Олімпіади в Лос-Анджелесі (1932 р.) став володарем двох золотих нагород, вигравши одну з них в змаганнях з греко-римської боротьби (у ваговій категорії до 72 кг), іншу у вільній боротьбі (до 79 кг), а на Іграх XI Олімпіади в Берліні (1936 р.) виявився наисильнішим в змаганнях з греко-римської боротьби (у ваговій категорії до 79 кг).

- Олександр Медведь (СРСР) перемагав на трьох Іграх Олімпіад в змаганнях з вільної боротьби - в Токіо в 1964 р. (вагова категорія до 97 кг), в Мехіко в 1968 р. (понад 97 кг) і в Мюнхені в 1972 р. (у ваговій категорії понад 100 кг).

- Олександр Карелін (до 130 кг) тричі підряд став Олімпійським чемпіоном в змаганнях з греко-римської боротьби: в 1988 р. в Сеулі (де цей борець представляв СРСР), потім в 1992 р. у Барселоні (виступаючи у складі Об'єднаної команди СНД) і в 1996р. в Атланті (представляв Росію). За різних часів 34 борці зуміли завоювати по дві золоті олімпійські медалі.

Зокрема, двократними олімпійськими чемпіонами в змаганнях з греко-римської боротьби ставали 19 спортсменів:

- Еміл Ернст Вірі (Фінляндія) в 1912 р. і 1920 р. (вагова категорія до 67,5 кг);

- Клас Йохансон (Швеція) в 1912 р. (до 75 кг) і в 1920 р. (до 82,5 кг);

- Оськарі Фріман (Фінляндія) в 1920 р. (до 60 кг) і в 1924 р. (до 67,5 кг);

- Вайне Коккінен (Фінляндія) в 1928 р. (до 75 кг) і в 1932 р. (до 79 кг);

•Рудольф Свенссон (Швеція) в 1928 р. (понад 82,5 кг) і в 1932 р. (до 87 кг);

•Аксель Гренберг (Швеція) в 1948 р. і 1952 р. (до 79 кг);

•Мітхат Байрак (Туреччина) в 1956 р. і 1960 р. (до 73 кг);

•Боян Радев (Болгарія) в 1964 р. і 1968 р. (до 97 кг);

•Іштван Козма (Угорщина) в 1964 р. і 1968 р. (понад 97 кг);

•Петро Кіров (Болгарія) в 1968 р. і 1972 р. (до 52 кг);

•Валерій Резанцев (СРСР) в 1972 р. і 1976 р. (до 90 кг);

•Олександр Колчинський (СРСР) в 1976 р. і 1980 р. (понад 100 кг);

•Вінченцо Маенца (Італія) в 1984 р. і 1988 р. (до 48 кг);

•Йон Реннінген (Норвегія) в 1988 р. і 1992 р. (до 52 кг);

•Анджей Вроньський (Польща) в 1988 р. і 1996 р. (до 100 кг);

•Сім Квон Хо (Республіка Корея) в 1996 р. і 2000 р. (до 48 кг);

•Армен Назарян (Вірменія) в 1996 р. (до 52 кг) і в 2000 р., виступаючи за Болгарію (до 58 кг);

•Феліберто Аськуй (Куба) в 1996 р. (до 74 кг) і в 2000 р. (до 69 кг);

•Хамза Ерлікая (Туреччина) в 1996 р. (до 82 кг) і в 2000 р. (до 85 кг).

Двократними олімпійськими чемпіонами в змаганнях з вільної боротьби стали

14 спортсменів:

•Джордж Менерт (США) в 1904 р. (до 52,2 кг) і в 1908 р. (до 54 кг);

•Кустаа Піхляямаки (Фінляндія) в 1924 р. (до 56 кг) і в 1936 р. (до 61 кг);

•Йохан Ріхтхофф (Швеція) в 1928 р. і 1932 р. (понад 87 кг);

•Мустафа Дагистанлі (Туреччина) в 1956 р. (до 57 кг) і в 1960 р. (до 62 кг);

•Едзіро Ютаке (Японія) в 1964 р. і 1968 р. (до 57 кг);

•Льован Тедіашвілі (СРСР) в 1972 р. (до 82 кг) і в 1976 р. (до 90 кг);

•Іван Яригин (СРСР) в 1972 р. і 1976 р. (до 100 кг);

•Сослан Андієв (СРСР) в 1976 р. і 1980 р. (понад 100 кг);

•Сергій Белоглазов (СРСР) в 1980 р. і 1988 р. (до 57 кг);

•Брюс Баумгартнер (США) в 1984 р. (понад 100 кг) і в 1992р. (до 130 кг);

•Джон Сміт (США) в 1988 р. і 1992 р. (до 62 кг);

•Арсен Фадзаєв в 1988 р., виступаючи за СРСР (до 68 кг), і в 1992р., представляючи Узбекистан в Об'єднаній команді СНД (до 68 кг);

•Махарбек Хадарцев в 1988 р., виступаючи за СРСР (до 90 кг), і в 1992 р., представляючи Узбекистан в Об'єднаній команді СНД (до 90 кг);

•Ф Ким Мул (Корейська Народна-демократична Республіка) в 1992 р. і 1996 р. (обидва рази - у ваговій категорії до 48 кг).

Спортсмен з Естонії Крістен Палусалу, виступаючи на Іграх XI Олімпіади в Берліні (1936 р.) у важкій ваговій категорії (понад 87 кг), став олімпійським чемпіоном двічі - у греко-римській і у вільній боротьбі.

За весь період (1896 р. - 2000 р.), протягом якого греко-римська боротьба входить в програму сучасних Олімпійських ігор, найбільша загальна кількість медалей виявилася на рахунку борців із збірної команди СРСР - 60 (34 золотих, 16 срібних, 10 бронзових). Далі слідують Фінляндія відповідно 57 (18, 20, 19), Швеція - 54 (20, 15, 19), Угорщина - 35 (15, 10, 10), Болгарія - 31 (9, 15, 7), Румунія - 27 (6, 8, 13). Див.табл.5.

Таблиця 5

Загальна кількість Олімпійських медалей

Греко-римська боротьба			Вільна боротьба		
золото	срібло	бронза	золото	срібло	бронза
СРСР - 34	СРСР - 16	СРСР - 10	США - 45	США - 34	США - 24
Фінляндія - 18	Фінляндія - 20	Фінляндія - 19	СРСР - 28	СРСР - 15	СРСР - 13
Швеція - 20	Швеція - 15	Швеція - 19	Туреччина - 16	Туреччина - 11	Туреччина - 7
Угорщина - 15	Угорщина - 10	Угорщина - 10	Японія - 16	Японія - 9	Японія - 8
Болгарія - 9	Болгарія - 15	Болгарія - 7	Болгарія - 7	Болгарія - 16	Болгарія - 9
Румунія - 6	Румунія - 8	Румунія - 13	Швеція - 8	Швеція - 10	Швеція - 8

У змаганнях з вільної боротьби за весь період (1904 р.- 2000 р.), протягом якого цей вид єдиноборства входить в програму Ігор Олімпіад, якнайкращі сумарні медальні результати у збірної команди США - 103 нагороди (45 золотих, 34 срібних, 24 бронзових). Потім слідує збірна команда колишнього СРСР - 56 медалей (28, 15, 13). Далі -Туреччина - 34 (16, 11, 7), Японія - 33 (16, 9, 8), Болгарія - 32 (7, 16, 9), Швеція - 26 (8, 10, 8).

В даний час Міжнародна любительська федерація боротьби (ФІЛА) після

1992р., підписання угоди з Міжнародної федерацією боротьби на поясах Алиш має наступнк структуру (табл. 6).

Таблиця 6

Сучасна структура побудови Фила

№	Анґдйська назва департаментів	Переклад на українську мову
1	Athletes	Спортсмени
2	Coaches	Тренери
3	Competence Center, Competition Management and Video	Центр усвідомленості, управління змаганнями та відео
4	Continental Cup, World League, Transfers	Континентальні кубки, світова ліга, переклади
5	Ethical and Legal	Етика та легалізація
6	FILA Senators' Club	Клуб Сенаторів ФІЛА
7	Hall of Fame and Financial Advice	Зал слави і Фінансового забезпечення
8	Marketing	Маркетинг
9	Master Degrees and Promotions	Ступені майстерності та просування
10	Medical, Prevention et Anti-Doping	Медичний, Запобігання, Анти-допінг
11	Press	Преса
12	Printing of FILA Regulations and Constitution	Друк Правил ФІЛА і нормативних документів
13	Pro Wrestling and Sponsoring	Спонсорської допомоги боротьбі
14	Promotional Competitions	Сприяючій проведенню змагань
15	Refereeing	Судейській
16	Special Projects and Historical Research	Спеціальних проектів та історичних досліджень
17	Technical and Scientific	Технічний і Науковий
18	Technical Assistance and Development	Технічної допомоги та розвитку
19	Television and Internet	Телебачення та Інтернету
20	Wrestling Coaches' Association	Асоціація тренерів боротьби
21	World Free Style Wrestling Committee	Всесвітній комітет з вільної боротьби
22	World Grece-Romano Wrestling Committee	Всесвітній комітет з греко-римської боротьби
23	World Belt Wrestling "Alysh" Committee	Всесвітній комітет з боротьби на поясах "Алиш"
24	World Grappling Committee	Всесвітній комітет з боротьби Граппінг
25	Traditional and Associated Wrestling, Beach Wrestling, Women Wrestling	Традиційної та асоціативній боротьби, Пляжної боротьби, Жіночої боротьби
26	World Sambo Committee	Всесвітній комітет самбо

Висновок

Таким чином Федерація України з боротьби на поясах, яка активно розвиває українську боротьбу на поясах та входить до складу Міжнародної федерації боротьби на поясах "Алиш" (МФБПА) є колективним членом ФІЛА в складі МФБПА і приймає участь в офіційних чемпіонатах світу та Європи під егідою ФІЛА. (рис.1).

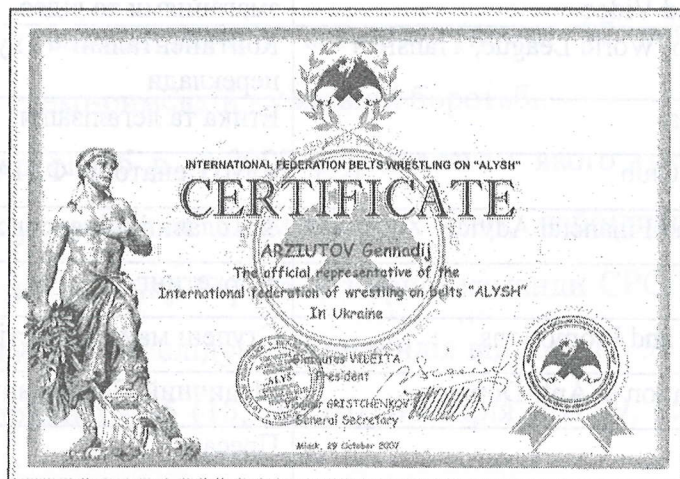

Рис.1. Сертифікат Федерації України з боротьби на поясах

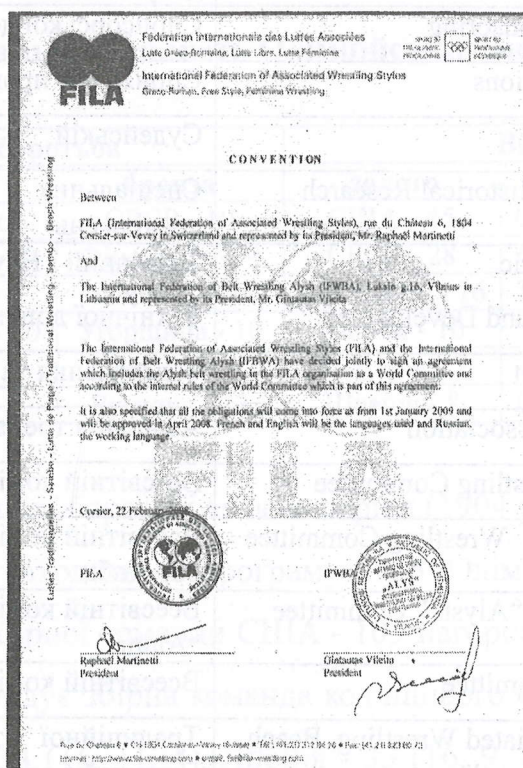

Рис. 2. Угода о вступі МФБПА до ФІЛА як всесвітнього комітету з боротьби на поясах

ДОГОВОР

Між

FILA (Міжнародної федерації об'єднаних стилів боротьби), ул. Шатено, 6,
1804 Корсюр-сюр-Вевей в Швейцарії і представляючим її Президентом, г-н
Рафаель Мартинетті

и

Міжнародної федерації боротьби на поясах Аліш (IFWBA), ул. Лукено, 16.
Вильнюс в Литві і представляючим її Президентом, г-н Гінтаутас Вилейтой

Міжнародна федерація об'єднаних стилів боротьби (FILA) и
Міжнародна федерація боротьби на поясах Аліш (IFWBA) вирішили спільно
підписати угоду, яка включає боротьбу на поясах Аліш в організації
FILA як Мирового Комітета, и согласно внутрішнім правилам Мирового
Комітета входить до цього угоди.

Також вказано, що всі зобов'язання вступають в силу 1-го января 2009 и будут
одобрені в апрелі 2008. Французький и англійський мови будуть офіційними
мовами, російський мови - робочим мовою.

Corsier, 22 February 2008
FILA

Raphael
Martinetti
President

IFWBA

Gintautas
Vileita

1 du Chateau 6 • CH-1804 Corsier-sur-Vevey (Suisse) • Tel.: (41.21) 312 25 • Fax: (41.21) 323 60 73
Internet: <http://www.fila-wrestling.com> • e-mail: fila@fila-wrestling.com

Рис. 3. Переклад угоди на російську мову (робоча мова МФБПА)

Література

1. Арзютов Г.Н. Многолетняя подготовка в спортивных единоборствах. К.: НПУ имени М.П. Драгоманова, 1999, 456 с.
2. Концепція Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон країни 21 листопада 2-2 р. № 228-IV. Відомості Верховної Ради України. - 2003 р. - №3.
3. Code of Sports Ethics. (Recommendation № R (92) 14).
4. European Sport Charter. (Recommendation № R (92)
5. International Charter of Physical Education and Sport (Adopted by General Conference at its twentieth session. Paris, 21 November 1978).